

Susanne Boëtius
cand.psych.aut.

Psykolog-kolumnen

Om vigtigheden af at reflektere over sine pædagogiske handlinger

Da jeg gik på Københavns Universitet havde jeg en lektor i udviklingspsykologi Inger Bernth. Hun var en fantastisk formidler af sit fag. Til en forelæsning fortalte hun på malende vis om Børnehospitalet Fuglebakkens, som lå på Frederiksberg fra 1913-1985. I 1950'erne var det ikke så velset at forældre kom for at hilse på deres børn, når de var indlagt på børneafdelingen. Sygeplejerskerne syntes det var så synd for børnene at de græd, når forældrene skulle gå igen. De mange forældre havde rigtigt svært ved at holde sig væk, og derfor kunne man se forældre stå på ølkasser i haven udenfor børneafdelingen og vinke ind til deres børn. Da hun fortalte historien, var alle vi psykologistuderende dybt forargede og havde svært ved at forstå at fagfolk kunne tænke sådan. Det var i midten af 1980'erne hun fortalte historien og forskningsresultater havde ændret fagfolks syn på sagen.

Forskningen i dag er nået endnu videre og i dag ser udviklingspsykologien helt anderledes på, hvordan børn udvikler sig og barnets tarv varetages på anden vis. Man forsker hele tiden i hvordan pædagogikken skal tilrettelægges for at tilgodese børns udvikling så optimalt som muligt.

Jeg underviser på en professionshøjskole og er studievejleder for en gruppe studerende i praktik. I forbindelse med et forskningsprojekt deltager de studerende i forskningscirkler. De studerende bidrager med Snap-log, som er et glimt af hverdagen forevigtet i et foto og en beskrivelse af de tanker, der strømmer gennem hovedet på den studerende. I forskningscirklen fremstiller de studerende mundtligt ud fra det foto, de har taget af en sekvens, efterfulgt af de tanker som de har gjort sig. De andre studerende, som er med i forsk-

ningscirklen, kan også byde ind med deres refleksioner.

Det er en metode som i vores tilfælde får sat spot på nogle af de daglige hændelser, som sker i en institution, og som vi måske ikke reflekterer over, fordi vi har fået andre ting at tage os af.

En studerende havde en snap-log og en historie som jeg her vil forsøge at gengive. De fleste børn og voksne befinder sig på børnehavens legeplads. Det er relativt tidligt på dagen og der er stadig nogle børn som bliver afleveret. Der går en pige lidt for sig selv og kigger, hun ser ikke glad ud, men heller ikke ked ud af det. Den studerende holder øje med hende. Pigen går hen til den studerende og kigger på hende. Den studerende spørger hende om hun er ok, pigen svarer og sammen begynder de at bevæge sig rundt på legepladsen. Pigen prøver at tage den studerende i hånden, og den studerende tager pigen i hånden. De går og hyggeludrer. Efter et stykke tid kommer en pædagog hen til dem og siger henvendt til pigen: " nu skal du gå ud og lege med de andre børn". Henvendt til den studerende siger pædagogen: " Hun bliver bare hængende op af dig hele dagen, hvis du ikke siger fra overfor hende". Den studerende smiler tilbage og ser ned på pigen som ser op på hende. Den studerende siger ikke noget, men pædagogen gentager: "Smut nu ud og leg". Hvorpå pigen løber ud og... ja hvad mon hun gør? Hvor mon hun løber hen? Hen til en flok glade legende børn, som straks sluser hende ind i legen? Eller løber hun hen og spørger nogle andre børn om hun må være med til legen? Eller er det lige præcis det som er lidt svært for pigen? Svært at spørge om hun må være med, og måske svært at være med i legen, fordi det er svært at følge med i legen?

Hvad kan være pædagogens hensigt med at bede den studerende om at afvise barnet? Hvis tarv tilgodeser pædagogen? Pædagogen synes åbenbart at det er bedst at barnet kommer ud og lege med nogle børn, så det ikke går og hænger. Måske har man antaget at barnet bare hænger på en voksen, og dette skal brydes ved at der bliver sagt nej? Eller måske er det blevet noget man siger? Hvis du er pædagog og sidder og læser dette hvad tænker du så?

Hvad mon barnet tænker? Når det gerne vil gå sammen med en voksen? Måske er det let at gå sammen med en voksen, for de voksne forstår en, det er ikke nødvendigt at forklare så meget. Eller, jeg ved ikke hvem jeg skal lege med, så den voksne ser egentlig ud til at kede sig lidt... Eller nu går jeg bare lige her...

Den studerende har også sin version, i dette tilfælde undrede den studerende sig og gav udtryk for at befinde sig i et dilemma.

Da den studerende havde fortalt historien, var der mange der bød ind med lignende episoder. Jeg har også selv hørt pædagoger sige noget lignende, i flere institutioner. Det fik mig til at tænke om der er nogen pædagoger i en daginstitution, der har forsøgt at give et barn opmærksomhed hele dagen, og i dagevis? Mon barnet ville hænge op af den voksne i flere dage? Uger? Måneder?

Måske vil barnet bruge kontakten til at blive "fyldt op" og derved få mod til at begive sig ud. Måske ville den voksne hjælpe barnet på vej ved at tale lidt om, hvad barnet går og tænker, og derved være facilitator for en videre proces. Der er mange muligheder, men ikke så mange når der bliver sagt: "smut nu ud og leg..."